

Поводом прогнозе Пола Кругмана да је свету потребан „економски еквивалент рата“

Идеја да се инфлација пусти са ланца како би се обезвредили дугови популарна је на левом крилу либералног мејнстрима, али то мирно неће моћи.

„Шта нам је сада потребно – економски еквивалент рата. У суштини Велику депресију је анулирао програм великих друштвених расхода, познат под називом Други светски рат“, каже, између осталог, Пол Кругман, добитник Нобелове награде за економију.

Обратите пажњу да под појмом „програм“ умни Кругман не подразумева Рузвелтов Нови договор (New dill), већ управо рат, који је отписао све трошкове и све дугове (укључујући и тај исти Њу дил). Кругман се овде вајка да је ирачко-авганистански „програм“ очигледно недовољан да реши овако огроман задатак. Односно потребан је најмање светски рат.

Уопште се не ради о томе да је Кругман садиста или лудак. Ради се о томе да је – прво - Америка добила Други светски рат. Друго, да је постала кредитор читавом свету у финансијској и, што је још важније, материјалној форми. Захваљујући тој победи, цео свет је постао њен дужник и отплаћивао јој златом своје дугове, укључујући и Совјетски Савез.

Та победа је Америци донела 70 одсто светских резерви злата, а долар је постао једина валута која је имала златну подлогу. Сви остали обезбеђивали су се доларом - као и Бретон-Вудски систем. А где је, молим вас, сада тај Бретон-Вудски систем? Што би рекли у Одеси, то су две велике разлике.

Идеја да се инфлација пусти са ланца, како би се обезвредили дугови који ни под којим околностима не могу да се отплаћују, чак ни да се сервисирају, крајње је популарна на левом крилу садашњег либералног мејнстрима. У Русији ту идеју, на пример, заступа Владислав Иноземцев, који за то ипак није добио Нобелову награду. Што није праведно. Уосталом, Сарцент и Симс су добили Нобелову награду управо за истраживање последица овога на шта позивају Кургман и Иноземцев. Ово последње, у суштини, сведочи о шизофренији, чак не у самом Нобеловом комитету, већ пре свега у мејнстриму економске науке.

Ова идеја је проста као пасуљ: уколико се све толико посрећило да саме државе преузму обавезе и ризике корпоративних банкрота, а сама држава има могућност да штампа новац – онда само треба наштампати новац и обезвредити дугове. „И мирно поћи даље“, како је приметио наш Владислав Иноземцев. Али то ‘мирно’ неће моћи.

Другови и господа не схватају да је инфлација, односно оваква инфлација која треба да отпише дугове, увек – да не улазимо у детаље – смена власти. А шта онда са Америком из периода „првог Кругмановог програма“, то јест из Другог светског рата? Без инфлације и без смене власти?

Ствар је у томе што Америка није започела тај рат, него га је само искористила. Рат је започела Немачка. А за њу је у том рату било све као у правом рату. Ствар је и у томе што се данашња Америка и са њом повезани глобални систем уопште не налазе у оној фази развоја у којој су се тридесетих година 20. века налазиле сама Америка и те земље.

Не треба мешати системску са цикличном кризом. Од таквог мешања и потиче шизофренија владајуће економске мисли: системску кризу је немогуће видети налазећи се унутар самог система. Она се једноставно налази изван оквира оног што су у стању да замисле.

Колосални инфлаторни талас је неизбежан пошто ништа друго не могу да ураде. То се види на основу текуће економске политике. То ће и бити, по свему судећи, форма прелаза из економске кризе у социјално-политичку. И то што се Кругман сетио светског рата добро је да се чује. Зато што Кругман није само научник него и публициста. Он

осећа и оно што не може да докаже.

Остаје само да замислите како ће се звати шести (или рецимо неки осми) програм скидања обруча са монетарног бурета.

Аутор је водећи коментатор Првог канала руске државне телевизије и власник недељника „Однако“

(Факти)